

Izjava zaveznitva za kohezijo #CohesionAlliance za povezano, trajnostno in odporno Evropo

#CohesionAlliance obnavlja svojo politično zavezo v Evropi po pandemiji COVID-19 in potrjuje, da je kohezija temeljna vrednota Evropske unije ter eden glavnih ciljev vseh njenih politik in naložb. Kriza zaradi COVID-19 je pokazala, da so solidarnost, odgovornost in kohezija zdaj potrebni bolj kot kdaj koli prej, saj je treba zagotoviti, da **nihče in nobenega regija nista zapostavljena**.

Evropske regije, mesta in občine vseh velikosti že zagotavljajo mnoge bistvene storitve, kot sta zdravstvena oskrba in socialno varstvo za državljane. To je ključno za odpravo posledic pandemije COVID-19, vendar so stroški ogromni. Lokalne in regionalne naložbene zmogljivosti so zdaj močno zmanjšane.

Naš cilj je zagotoviti, da EU državam članicam, regijam, mestom in občinam nudi močno finančno podporo. Te v krizi zaradi COVID-19 nosijo glavno breme; proračun EU za obdobje 2021–2027 in načrt za okrevanje po pandemiji jim morata pomagati zaščititi državljane, podpreti lokalna gospodarstva, zagotoviti, da bodo lokalne skupnosti odporne na krize ter ustvariti trajnostno prihodnost. Tveganja, ki nastanejo zaradi izrednih razmer, poglobljajo razlike med državami članicami in v njih, zato se bo vrzel med bolj in manj razvitimi skupnostmi še poglobila, če EU ne bo usklajeno in pravočasno ukrepala.

V zvezi s sprejetjem načrta EU za okrevanje in večletnega finančnega okvira za obdobje po letu 2020 znova potrjujemo glavna načela zaveznitva za kohezijo ter vse voditelje na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni, od podjetij do civilne družbe, pozivamo, naj podprejo našo izjavo.

Kot zaveznitvo za kohezijo #CohesionAlliance izjavljamo, da:

1. je **večletni finančni okvir EU** glavno orodje za spodbujanje kohezije, konvergence in konkurenčnosti za vse državljane v Evropski uniji, ne glede na to, kje živijo. Predlagani **načrt za okrevanje** bi bilo treba usmerjati na podlagi pristopa od spodaj navzgor, pri čemer bi bilo treba izkoristiti tudi nepovratna sredstva in učinek vzvoda finančnih instrumentov ob spoštovanju načela partnerstva;
2. je **močna, prepoznavna in učinkovita kohezijska politika, dostopna za vse regije, mesta in občine vseh velikosti**, ključna za zmanjšanje vrzeli med stopnjami njihovega razvoja ter za to, da jim pomaga okrevati po krizi zaradi COVID-19, izvajati najpomembnejše politike in se soočiti z izzivi, kot so zeleni dogovor, cilji trajnostnega razvoja, evropski steber socialnih pravic in digitalni prehod. Pri tem je treba nameniti pozornost tako mestnim območjem kot gonilom zelene in digitalne preobrazbe kot tudi regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer;
3. morajo vse politike EU podpirati cilj kohezije, da se **okrepi odpornost naših regij, mest in občin vseh velikosti**, obnovi gospodarstvo, spodbuja trajnost ter neguje teritorialno in socialno tkivo naše Unije. Uspeh predlaganega načrta za okrevanje je odvisen od polne vključenosti lokalne in/ali regionalne ravni, saj je ta pristojna za večino zdravstvenih in socialnih storitev ter za odpornost;
4. **začasna narava nekaterih predlaganih okrepitev kohezijske politike ne bi smela spodkopati njen dolgoročni pristop**; še naprej mora biti **naložbena politika, temelječa na dodatnih virih**, ki ustrezajo potrebam vseh regij v celotnem programskem obdobju;
5. so načela **partnerstva, upravljanja na več ravneh in krajevnega pristopa kot tudi vključevanje socialnih in gospodarskih partnerjev v pripravo in izvajanje kohezijske politike** odločilni ne le za uresničitev ciljev kohezijske politike, temveč tudi za razvoj nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost. Lokalne in regionalne oblasti so v najboljšem položaju, da ocenijo naložbene potrebe na lokalni ravni, zato jih je treba popolnoma vključiti v odločitve o (ponovnem) programiranju naložb v okviru pobude REACT-EU ter v uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost;

6. bi bilo treba nedavno sprejete **ukrepe za povečanje prožnosti in dodatno poenostavitev kohezijske politike ohraniti kot del kriznega mehanizma; v naslednjem programskem obdobju bi jih bilo treba znova uvesti le v primeru, da pride do nove krize.** Minimalne dodelitve za trajnostni razvoj mest bi bilo treba ohraniti kot bistveno naložbo v bolj odporna mesta v prihodnosti. **Tudi poenostavitev kohezijske politike in novi instrument za okrevanje Next Generation EU bosta odločilna za to,** ali bodo prizadevanja za okrevanje uspešna, ne da bi vodila k večji centralizaciji;
7. je ključno, da instrumenti za okrevanje, namenjeni odpravljanju gospodarskih in socialnih posledic krize zaradi COVID-19, krepijo kohezijsko politiko ter **dopolnjujejo strukturne sklade, politiko konkurence EU in druge programe financiranja EU ter so z njimi dobro usklajeni,** pri čemer ne smejo voditi v zmanjšanje kohezijske podpore, ki je bila prvotno predvidena za vse države članice in regije;
8. je treba v okviru močnejšega **evropskega teritorialnega sodelovanja** pomagati ljudem, skupnostim in podjetjem, da sodelujejo čezmejno, premostijo škodljive učinke krize in pospešijo okrevanje gospodarstva. Obstoječi in novi programi EU, kot je novi instrument za medregionalne naložbe v inovacije, bodo odločilni za podporo razvoju evropskih industrijskih in inovacijskih vrednostnih verig, ki temeljijo na strategijah pametne specializacije. S tega vidika je treba oživiti **evropski čezmejni mehanizem;**
9. je treba v odziv na sedanjo krizo in za pripravo **dolgoročnih razvojnih strategij pravočasno začeti izvajati programe kohezijske politike za obdobje 2021–2027 in ter podaljšati postopno zaključevanje programov za obdobje 2014–2020.** Če bo prišlo do zamud, je treba predvideti prehodne ureditve z dodatnimi sredstvi, da se prepreči vrzel v financiranju med dvema programskima obdobjema;
10. je treba voditelje EU in držav članic pozvati, naj **prevzamejo svojo odgovornost do državljanov ter se dogovorijo o naslednjem večletnem finančnem okviru in strategiji za okrevanje gospodarstva,** da se bodo programi kohezijske politike lahko začeli izvajati pravočasno, tj. **1. januarja 2021.**